

■ آیا وام ۱۲ درصدی که برای خسارت های ناشی از شوک کرونا به کسب و کارهای مرتبط با صنعت گردشگری اختصاص داده شده توانسته است جلوی تعدیل نیروی کار را در مراکز گردشگری بگیرد؟ فعالان این بخش اعتقاد دارند این میزان تسهیلات نمی تواند از ورشکستگی آنها جلوگیری کند؟

این وام طی نشست ها و با مکاتبات انجام شده با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر دستگاه های متولی هماهنگ شد و ۱۶ میلیون تومان تسهیلات برای کسب و کارهای گردشگری آسیب دیده از کرونا در نظر گرفته شد که با توجه به کمبود اعتبارات در نظر گرفته شده و مکاتبه با رئیس محترم جمهوری و معاون اول رئیس جمهوری و همچنین معاون اقتصادی رئیس جمهوری اعتبارات اعطایی تا سقف ۵ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. قرار شد این اعتبار برای تمامی کسب و کارهای گردشگری ثبت نام شده در سامانه و طی لیست اسامی که توسط این وزارت ارسال و تأیید شده است، تخصیص و در نظر گرفته شود.

■ بسیاری تصور می کردند در تابستان کرونا پایان خواهد یافت و گردشگری از سر گرفته می شود با توجه به اینکه پیش بینی ها اشتباه از آب درآمد، برنامه های بعدی دولت برای حمایت از فعالان این صنعت چیست؟

دولت همواره با در نظر گرفتن بسته های حمایتی و نیز تسهیلات ۱۲ درصدی اعطایی وام ۱۶ میلیون تومانی به هر نیروی شاغل، تلاش کرده تا بخشی از خسارت های وارده به کسب و کارها را مرتفع و از تعدیل نیروی کار جلوگیری کند. در این میان دستگاه ها با تدابیری سعی در جبران خسارت های وارده به فعالان و بخش های خصوصی تحت پوشش کرده اند. در این میان وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با مکاتبات متعدد خواستار استمهال و بخشودگی برخی از مطالبات که به صورت مالیات و حامل های انرژی بوده، شده است. همچنین با ارائه لیست کلیه فعالان و بخش های تحت پوشش به صورت بیمه ای، غیربیمه ای و خویش فرما تلاش کرده تا همگان از حداکثر تسهیلات برخوردار شوند. همچنین با ارائه پیشنهاد به دستگاه ها خواستار تنفس یک ساله در بازپرداخت کلیه مطالبات برای بخش های گردشگری منتفع از تسهیلات اعطایی شده است.

■ با وجود تأثیر منفی کرونا بر صنعت گردشگری و کاهش درآمدهای ناشی از آن، شما همچنان از جایگزینی صنعت گردشگری برای نفت صحبت می کنید؟ دلایل شما برای تأثیرگذاری اقتصادی گردشگری با توجه به وضعیت حال حاضر چیست؟

صنعت گردشگری مجموعه ای پیچیده از خدمات گوناگون است که سرمنشأ بسیاری از آنها در رشد توسعه اقتصادی ملی (زیربنایی و روبنایی) است. مجموعه این صنعت پیچیده، فرصت های اشتغال گوناگونی را در بخش های مختلف ایجاد می کند و به طور مستقیم می تواند در تولید و تجارت دیگر خدمات (نظیر حمل و نقل، هتلداری و...) تأثیر بگذارد. بر اساس آمار و ارقام منتشر شده توسط سازمان جهانی گردشگری (UNWTO)، گردشگری بین المللی در سال ۲۰۱۹ با ثبت ۱.۵ میلیارد سفر نسبت به سال ۲۰۱۸ میلادی بار شد ۴ درصدی همراه بوده و صنعت گردشگری جهانی نیز برای دهمین سال پیاپی رشد مثبتی را پشت سر گذارده است. در صورتی که توجه به صنعت گردشگری افزایش پیدا کند و این صنعت توسعه یابد، بسیاری از بخش های مختلف کشور بارش و رونق می شوند که از جمله آنها می توان به رشد مسکن، کشاورزی، حمل و نقل و اشتغالزایی های مستقیم و غیرمستقیم اشاره کرد.

■ آمارها نشان می دهد که اشتغال ۷۰ هزار نفر در صنعت گردشگری مشهد مقدس به علت کرونا تهدید شده است. بسیاری از گردشگران این شهر، گردشگران عرب کشورهای عراق و حاشیه خلیج فارس هستند که به احتمال قوی تا پایان کرونا به ایران سفر نخواهند کرد. چه تمهیداتی برای حمایت از این استان اندیشیده شده است؟

با توجه به اینکه خراسان رضوی و بویژه شهر مشهد مقدس به عنوان یکی از کانون های پرخطر بیماری کرونا معرفی شده و سیاستگذاران، بر تعطیلی واحدهای اقامتی تأکید کردند؛ در حال حاضر ۹۵ درصد از ظرفیت مراکز اقامتی شهر مشهد تعطیل و تنها ۵ درصد از این مراکز با تمهیدات خاص و رعایت پروتکل های بین المللی و ملی

گردشگری مجازی رفتند. آیا به نظر شما گردشگری مجازی می تواند به درآمدزایی و جلوگیری از ورشکستگی مراکز گردشگری منجر شود. برنامه وزارت میراث فرهنگی برای توسعه گردشگری مجازی در زمان همه گیری این بیماری چیست؟ البته وزارت میراث فرهنگی تجربه هایی از این دست را هم داشته است، آیا این تجربه ها به درآمدزایی برای مراکز گردشگری به عنوان مثال موزه ملی منجر شده است؟

نخستین راهکار موجود توسعه «گردشگری مجازی» است. ظرفیتی که در جهان جدی گرفته شده و روبه توسعه است. توسعه گردشگری مجازی می تواند بازدهی بسیار بالایی داشته باشد چرا که غیر از اینترنت و تهیه یک محتوای

وزارت میراث فرهنگی با پیشنهاد راه اندازی سفرهای آسان برنامه ریزی شده (سایت ساب) در نظر دارد تا گردشگران به آسانی بتوانند مسیرهای گردشگری را رصد کرده و از کلیه امکانات جاذبه های گردشگری و تأسیسات گردشگری، تفریحی و مجتمع های اقامتی و بومگردی و سایر مراکز اقامتی باخبر شده و بهترین سفر را برای خود و خانواده برنامه ریزی کنند. همچنین فضای مجازی این اختیار را به کاربران می دهد که در هر زمینه ای آموزشی و... تحقیق کرده و از فرصت های پیش رو در بخش گردشگری بهره مند شوند

سه بعدی به هیچ زیرساخت دیگری نیاز ندارد. وقتی کاربر با استفاده از این محتواها با امکان تاریخی و گردشگری ما آشنا شد، حاضر است برای حضور و استفاده از این مراکز به ایران سفر کرده و با جزئیات بیشتری از این بناها آشنا شود. تورهایی مجازی صرفاً به امکان گردشگری و میراث فرهنگی محدود نشده و قابلیت استفاده در نمایشگاه ها را دارد. جهان از ظرفیت تورهایی مجازی بشدت استفاده می کند.

وزارت میراث فرهنگی با پیشنهاد راه اندازی سفرهای آسان برنامه ریزی شده (سایت ساب) در نظر دارد تا گردشگران به آسانی بتوانند مسیرهای گردشگری را رصد کرده و از کلیه امکانات جاذبه های گردشگری و تأسیسات گردشگری، تفریحی و مجتمع های اقامتی و بومگردی و سایر مراکز اقامتی باخبر شده و بهترین سفر را برای خود و خانواده برنامه ریزی کنند. همچنین فضای مجازی این اختیار را به کاربران می دهد که در هر زمینه ای اعم از آموزشی و... تحقیق کرده و از فرصت های پیش رو در بخش گردشگری بهره مند شوند. همچنین visitiran یکی دیگر

کرونا فعال هستند. فعالیت این هتل ها با توجه به نبود میهمان، تعطیل شده است.

همچنین خسارت های میلیاردری وارد شده به هتل ها و سایر مراکز اقامتی باعث شده است بسیاری از واحدهای مذکور در وضعیت تعطیلی و اخراج یا تعدیل نیروهای کاری خود قرار بگیرند.

لذا با توجه به پیامدهای ایجاد شده از بیماری کرونا در حال حاضر تارفع این بیماری و شروع به کار کلیه تأسیسات و مؤسسات گردشگری با در نظر گرفتن تسهیلات در قالب وام کم بهره، استمهال و ایجاد تنفس در بازپرداخت تسهیلات اعطایی و نیز قبوض حامل های انرژی و معافیت های موجود می توان بخشی از خسارات را جبران کرد. ضمناً با رعایت پروتکل های بهداشتی می توان روند روبه رشد بیماری را کند کرده و پس از عادی شدن اوضاع از میهمانان با رعایت اصول بهداشتی و فاصله گذاری اجتماعی پذیرایی کرد.

■ به دنبال شروع کرونا بسیاری از کشورهای جهان به سمت